

Sygn. akt II USKP 141/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Rączka

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku Z. Ż.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziałowi w W.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 15 marca 2022 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 listopada 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

**uchyla i zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że prawo do
renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy przyznaje od 12
października 2015 r. na stałe.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 14 listopada 2019 r., zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 26 kwietnia 2017 r. i przyznał Z. Ż. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 2 października 2015 r. na stałe.

Orzeczenie zapadło w następujących okolicznościach faktycznych. Pozwany decyzją z dnia 9 listopada 2015 r. odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Sąd pierwszej instancji, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 2 października 2015 r. na stałe. Organ rentowy w apelacji zanegował fakt, że ubezpieczony utracił zdolność do jakiejkolwiek pracy.

Sąd Apelacyjny dopuścił dowód z opinii uzupełniającej, w której biegła dokonała korekty swego stanowiska, bowiem zwrotu „całkowicie” użyła omyłkowo. Ważąc pozostałe stwierdzone ograniczenia w możliwości wykonywania pracy w zawodzie kierowcy (choroba wieńcowa, dysfunkcja aparatu słuchu), uznano, że odwołujący się jest częściowo niezdolny do pracy od 2 października 2015 r. na stałe.

Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny orzekł z mocy art. 386 § 1 k.p.c.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną pozwany w części dotyczącej ustalenia początkowej daty przyznania świadczenia, powołując się na naruszenie prawa materialnego, przez błędną wykładnię art. 100 ust. 2 w związku z art. 129 ust. 1 i art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 53, dalej ustawa emerytalna). Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez przyznanie ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 12 października 2015 r. na stałe.

W ocenie skarżącego, Sąd drugiej instancji wadliwe ustalił datę początkową świadczenia rentowego, bowiem ubezpieczony miał przyznane prawo do świadczenia rehabilitacyjnego do dnia 11 października 2015 r. W ten sposób doszło do naruszenia art. 100 ust. 2 ustawy emerytalnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna okazała się zasadna. Obecnie nie ulega wątpliwości stopień niezdolności do pracy skarżącego, a sporna pozostaje data rozpoczęcia pobierania świadczenia rentowego. Sąd powszechny dokonując zmiany decyzji

organu rentowego przez przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, zobligowany jest do weryfikacji, czy spełnione są wszystkie warunki przyznania świadczenia (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 stycznia 2002 r., II UKN 788/00, OSNP 2003 nr 23, poz. 575; z dnia 7 października 2014 r., I UK 49/14, LEX nr 1538422). W ramach systemu apelacji pełnej (Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę, a nie apelację) ten obowiązek dotyczył także Sądu Apelacyjnego, który o ile skrupulatnie przeprowadził postępowanie dowodowe i ustalił częściową niezdolność do pracy, o tyle stracił z pola widzenia fakt, że ubezpieczony do dnia 11 października 2015 r. pobierał świadczenie rehabilitacyjne (vide decyzja z dnia 18 marca 2015 r.). Wprawdzie prawo do renty powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych (art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej), to jednak, jeśli ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie Kodeksu pracy, prawo do renty powstaje z dniem zaprzestania pobierania tych świadczeń (art. 100 ust. 2 ustawy emerytalnej). A zatem, jeżeli w dniu spełnienia wszystkich warunków do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy osoba uprawniona pobiera świadczenie rehabilitacyjne, to ustalone prawo do emerytury lub renty powstaje i może być realizowane z dniem zaprzestania pobierania tego świadczenia (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 7 kwietnia 2011 r., I UK 352/10, LEX nr 863945; z dnia 8 czerwca 2010 r., I UK 16/10, LEX nr 607441). W konsekwencji, przyznanie prawa do świadczenia wymaga ustaleń faktycznych również i w tej kwestii. Ich brak w zaskarżonym wyroku oznacza, że uzasadniony jest zarzut kasacyjny naruszenia art. 100 ust. 2 ustawy emerytalnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2019 r., II UK 512/17, LEX nr 2633099).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁶ k.p.c. orzekł jak w sentencji.